

Atte Blom: Epilepsi gav mig orsak att hållas i bakgrunden

Musikproducent Atte Blom har haft epilepsi som medgångare i över 50 år. Han kan se på sin sjukdom på långsikt och uppskatta dess inverkan på hans liv och karriär som en känd verkare inom musikbranschen.

Atte Blom är en medverkare inom musiken, musikkritiker och grundare av Love Records, vars rörelser varit tätt avvaktade i offentligheten. Love Records publicerade ca 400 album åren 1966-1979, och exceptionellt möttes kvantitet av kvalitet. Sakkännare jublar att Love Records är en kulturhistorisk skattkista. Genom Bloms val lyftes upp i rockhistorin band som Hurriganes, Juice Leskinen, Rauli Badding Somerjoki, Wigwam och Tasavallan presidentti. Efter Love Records fortsatte Blom som musikproducent i andra bolag som han själv grundade. Arbetet med musik har fortsatt fram till dessa dagar.

Störde epilepsi din karriär? Atte Blom tycker att epilepsi t.o.m. är en välsignelse, vilken gav honom möjlighet att flytta en del ansvar över till kollegerna.

-Inom det svenska språket används uttrycken "kändis" och "doldis." Jag var gärna en doldis, en som stannar i bakgrunden och lät kollegerna vara framme. Rollen passade min personlighet väl.

Fastän han höll sig borta från den synligaste offentligheten, vet alla inom musikbranschen vem han är.

Till arbetet och hobbyerna har hört många möten och träff med människor. Om jag fick epilepsianfall, störde de inte mycket eftersom de var frånvaroattacker, och man brukade sitta vid dessa tillfällen. I Bloms epilepsi hör inte fall eller ändringar i beteendet.

-De flesta människor märker troligen inte alls mina anfall, men jag själv saknar delar av diskussionen, funderar Blom.

Blom ville inte framträda i TV-direktsändningar eller live-evenemang. Han kommer ihåg några händelser som harmade mycket efteråt och som till dels fick honom att villa stanna i kulisserna.

I Kronohagen gick en barnteaterpjäs där Blom var den ända vuxna.

-Jag glömde mina repliker och förstörde hela uppvisningen, minns han. Det var tråkigt att orsaka en sådan besvikelse åt barnen.

En annan gång hände i den journalist Leif Salmén-ledda talkshowen på TV. Anfallen kom i en dålig stund och Blom kunde inte säga någonting alls.

-Salmén var arg på mig, då han inte visste vad det var frågan om, berättar Blom.

När journalist Lauri Karhuvaara ville intervjua honom i TV-programmen Studio 55, kom de överens om att programmen bandas in i förväg för att en möjlig epilepsianfall inte skulle störa sändningens gång.

Atte Blom konstaterar att epilepsianfall kan inte tajmas, utan de kommer som de vill. Han har inte heller märkt att stressiga tillfällen skulle utställa honom för anfall.

Epilepsins tidslinje

Atte Blom upplevde epilepsisymptom efter armén år 1964. Han kommer ändå ihåg redan från tidigare vissa förnimmelser som kunde tyda mot epilepsi, som till exempel känsla av långsamhet, sensitivitet mot hårda och plötsliga ljud, m.m.

År 1966 var han examinerad av Ilkka Taipale på Kivelä sjukhus. Han hänvisades inte till EEG-undersökningar, utan till läkare i invärtesmedicin. Blom visste ändå att något var på tok, och på 1970-talet blev han Claes Anderssons patient. Med de nya forskningsmetoderna hittades orsaken till epilepsisymptomen.

De nya undersökningarna tydde på en liten avvikelse i högra pannloben. Jag fick epilepsimedicinering, men symptomen fortsatte.

År 1978 flyttades han till Raimo Lehtovaaras patient till Sockenbacka arbetsklinik. Lehtovaaras stil var rofylld. Han frågade sin patient: Får jag röka pipa? Blom hade med sig en mapp med alla hans patientdokument vilka var många efter åren. -Här är allt, sade han.

Atte Blom minns med värme Lehtovaara, som alltid var sig själv. Lehtovaara verkade märkbart på utvecklingen av epilepsivården i Finland och också på början av Epilepsiförbundet. Han flyttade senare sin praktik till Neuro i Haga, vart Blom följde sin läkare.

Atte Bloms epilepsisymptom har fortsatt i årtionden, endast inom en tid i 1970-80-talsskiftet kom en nästan åtta års paus på anfallen. På 1990-talet i KYS utfördes redan epilepsikirurgiska ingrepp. Även Blom fick höra om en sådan möjlighet, men en annan nyss framkommen allvarlig sjukdom hindrade epilepsikirurgiundersökningarna och magnetbilden.

Ålder har sina bördor

Atte Blom upplever att hans liv med epilepsi gott bra, i och med att toniskt-kloniska anfall inte utkommit. Med åldern har Blom ändå märkt att efter epilepsianfallen är han länge trött, och tillfrisknandet tar längre än tidigare. Det tar också längre för honom att komma ihåg människors namn.

Det har kommit också andra sjukdomar som måste tas till beaktan. Epilepsi är en sjukdom med de andra, och för tillfället inte den mest allvarliga. De andra sjukdomarna begränsar också hans motionsaktivitet.

Också doseringen på medicinerna har justerats.

-Jag föreslog själv till min neurolog att dosen på den lugnande epilepsimedicinen skulle minskas, eftersom den tröttar för mycket. Dosen minskades, och jag somnar lite långsammare, men känner mig klarare och sömnen är naturligare, berättar han.

För några år sedan deltog Atte Blom på en kurs i Siilinjärven Kunnonpaikka för de med svår och sällsynt epilepsi. Han såg själv inte sin epilepsi som svårvårdad. Så klassas den ändå, eftersom symptom återkommer konstant trots en god medicinering.

-Denna kurs var mycket utvidgande. Jag mötte andra med tämligen svåra epilepsisymtom.

Där lärde man sig att sätta saker i förhållande. På kursen diskuterades mycket och delades kamratstöd, minns Atte Blom.

Sanningen ska fram

Om Love Records blev 2016 en film färdiggjord som heter Love Records – Ge mig Love. Atte Blom är huvudpersonen i filmen. I filmen har hans epilepsi förstörats. Det visades att han fick allvarliga tonisk-kloniska anfall.

-Det var dramatisering, jag har faktiskt inte en enda gång haft tonisk-kloniska anfall som lett till fall, betonar Atte. Jag ville inte att det skulle göras en film, bok, eller intervjuer. Här gick jag med på så att det inte skulle ges fel information, och så att jag själv kunde påverka på bilden av mig själv och min sjukdom som ges.

Text: Kaija Lindström

Bild: Sarinja Kuokkanen

Översättning: Maija Lindström